

Stalino KELIU

Lietuvos Komunistų partijos Kupiškio rajono komiteto
ir rajono Darbo žmonių deputatų tarybos organas

Eina 9-ji metai

1954 metų
rugpiūčio 18 d.,
trečiadienis

Nr. 66 (832)

Kaina 15 kp

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo

I S A K A S

Dėl drg. A. I. Ostroumovo apdovanojimo Darbo Raudonosios vėliavos ordinu

Ryšium su drg. A. I. Ostroumovo visuomeninės-politinės veiklos penkiasdešimtmečiu ir pažymint jo aktyvų dalyvavimą revoliuciniame judėjime, drg. Aleksandra Ivanovičiu OSTROUMOVA apdovanoti Darbo Raudonosios vėliavos ordinu.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas
K. VOROŠILOVAS

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius
N. PEGOVAS

Maskva, Kremlius
1954 m. rugpiūčio 16 d.

TSR Sąjungos Ministrų Taryboje ir Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitete

Dėl įvedimo sezoninių mažmeninių kainų bulvėms, daržovėms ir vaisiams ir dėl sumažinimo valstybinių mažmeninių kainų augaliniam aliejui ir daržovių konservams

TSRS Ministrų Taryba ir TSKP Centro Komitetas pažymi, kad esant dabartinėms mažmeninėms kainoms vėlyvosios bulvės, daržovės ir vaisiams, nustatytoms visiems metams nediferencijuotai pagal pardavimo sezonus ir neatsižvelgiant į laikymo išlaidas, nesudaromas pakankamas suinteresuotumas kolūkiams, tarybiniais ūkiams ir prekybinėms organizacijoms šios produkcijos laikymu žiemos - pavasario laikotarpiu ir didesniu jos realizavimo tolygumu metų eigoje, kas atveda į tai, kad susilpnėja valstybinės prekybos ekonominis poveikis kolūkinė rinkų kainoms, o taip pat neduodamas stimulas

laikyti bulves, daržoves ir vaisius vartotojams, turintiems galimybę laikyti šią produkciją žiemos metu. Siekiant sukelti kolūkių, tarybinių ūkių ir prekybinių organizacijų suinteresuotumą bulvių, daržovių ir vaisių laikymu žiemos - pavasario laikotarpiu ir tolygiu jų pardavimu metų eigoje, o taip pat duoti stimulą laikyti bulves daržoves ir vaisius vartotojams, turintiems galimybę laikyti šią produkciją žiemos metu, TSR Sąjungos Ministrų Taryba ir TSKP Centro Komitetas nutarė:

1. Įvesti 1954 metų derliaus bulvėms, daržovėms ir vaisiams antroje juostoje tokias sezonines mažmenines kainas:

(Rubltais ir kapeikomis už 1 rūšies kg)

	Nuo rugsėjo 20 d. iki lap- kričio 1 d.	Nuo lapkri- čio 1 d. iki kovo 1 d.	Nuo kovo 1 d.
Vėlyvosios bulvės	0.45	0.60	0.80
Vėlyvosios atrinktos bulvės (išfasuotos poke po 3 kg) už poką	2.00	2.40	3.00

	Nuo spalio 6 d. iki lap- kričio 1 d.	Nuo lapkri- čio 1 d. iki kovo 1 d.	Nuo kovo 1 d.
Svogūnų galvutės	1.75	2.00	2.30
Vėlyvieji švieži kopūstai	0.70	1.00	1.40
Vėlyvosios morkos	0.65	0.95	1.20
Vėlyvieji burokėliai	0.45	0.70	0.90

	Nuo spalio 6 d. iki kovo 1 d.	Nuo kovo 1 d.
Rauginti kopūstai	0.85	1.10

	Nuo rugpiūčio 16 d. iki kovo 1 d.	Nuo kovo 1 d.
Niežino sūdyti agurkai		
Smulkūs kornišonai	2.75	3.00
Niežino sūdyti agurkai		
Stambūs kornišonai ir „Poluvodianka“	2.25	2.50
Niežino sūdyti agurkai „Vodianka“ ir visos kitos botaninės veislės	1.50	1.75
Rusvieji ir raudonieji sūdyti pomidorai	1.00	1.75
Žali sūdyti pomidorai	0.75	1.00

	Iki spalio 15 d.	Nuo spalio 15 d. iki gruodžio 1 d.	Nuo gruodžio 1 d. iki vasario 1 d.	Nuo vasario 1 d.
I grupės obuoliai	3.90	6.00	6.50	7.00
II — „ —	3.20	5.00	5.50	6.00
III — „ —	2.60	4.00	4.50	5.50
I grupės kriaušės	4.80	6.50	7.50	8.00
II — „ —	4.20	6.00	6.50	7.00
III — „ —	3.50	5.00	5.50	6.00

	Iki spalio 15 d.	Nuo spalio 15 d. iki gruodžio 1 d.	Nuo gruodžio 1 d.
I grupės vynuogės	9.00	9.50	11.00
II — „ —	6.60	8.00	8.50
III — „ —	4.80	6.50	7.00

	Nuo spalio 1 d. iki vasario 1 d.	Nuo vasario 1 d.
Apelsinai	11.00	16.50

	Nuo spalio 1 d. iki sausio 1 d.	Nuo sausio 1 d.
Mandarinai	7.00	9.50
Citrinos (už vieneta)		
Nuo 70 mm ir didesnio skersmens	5.00	5.50
Mažesnio kaip 70 mm iki 60 mm	3.00	3.50
— „ — 60 mm iki 51 mm	2.25	2.75
— „ — 51 mm iki 45 mm	1.50	2.00
— „ — 45 mm iki 42 mm	0.75	1.25

	Nuo balandžio 1 d. iki spalio 1 d.	Nuo spalio 1 d.
Bananai	9.50	11.00
Ananasai	15.40	16.50

	Iki rugpiū- čio 15 d.	Nuo rugpiū- čio 15 d. iki rugsėjo 15 d.	Nuo rugsėjo 15 d. iki spalio 15 d.	Nuo spalio 15 d.
Arbūzai	3.00	2.00	1.00	2.00
Vidurinės Azijos aguročiai	5.00	4.50	2.50	5.00
Kitų rajonų aguročiai	4.00	3.50	2.00	4.00

Kitoms juostoms nustatyti sezonines mažmenines kainas bulvėms, daržovėms ir vaisiams su tinkamai su antrosios juostos kainomis.

2. Sumažinti nuo 1954 metų spalio 1 d. valstybines mažmenines kainas augaliniam aliejui, daržovių konservams ir šviežiams šaldytiems žaliems žirneliams vidutiniškai 12,5 procento, tuo pačiu su kaupu užtikrinant padengimą galimų nuostolių gyventojams, įvedus sezonines kainas bulvėms, daržovėms ir vaisiams.

3. Įpareigoti respublikų Ministrų Tarybas, kraštų, sričių ir respublikinio priklausomumo miestų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomuosius komitetus nustatyti

ti sezonines mažmenines kainas daržovėms, vaisiams ir uogoms, kuriems kainos nenumatytos šiame Nutarime, sutinkamai su kainomis, nustatytomis pagrindinėms daržovių ir vaisių rūšims, atsižvelgiant į paruošines bei supirkimo kainas ir atvežimo, laikymo bei realizavimo išlaidas.

4. Suteikti respublikų Prekybos ministerijoms, kraštų ir sričių prekybos skyriams ir respublikinio priklausomumo miestų prekybos skyriams teisę nustatyti ankstesnius terminus pradėti įvesti sezoninėms kainoms vėlyvosios bulvės bei daržovės rajonuose, kur anksčiau prasideda masinis produkcijos gavimas.

Tarptautinės Stalininės premijos „Už taikos sustiprinimą tautų tarpe“ įteikimas Čilės poetui Pablo Nerudai

Rugpiūčio 11 d. Sant-Jago mieste „Savojos“ viešbutyje, pirmininkaujant Čilės rašytojui Nacionalinės premijos literatūros srityje laureatui Fernando Santivanui, žymiam visuomeniniam veikėjui, poetui Pablo Nerudai buvo įteikta tarptautinė Stalininė premija „Už taikos sustiprinimą tautų tarpe“.

Premijos įteikimo ceremonijoje dalyvavo Čilės kongreso senatoriai ir deputatai nuo radikalų ir socialistų partijų ir darbo partijos, nepriklausomieji deputatai, universiteto dėstytojai, rašytojai ir kiti visuomenės atstovai. Sveikinimo kalbas pasakė deputatų rūmų pirmininkas Baltasaras Kastro, Čilės rašytojų

profsąjungos pirmininkas Benedikto Čuaki, Čilės taikos gynimo komiteto pirmininkas pulkininkas Alfredo de Amesti, senatorius ir teisės profesorius Luisas Kinteros Trikotas, deputatas-radikalas Ermesas Aumada. Kalbėjusieji pažymėjo Nerudos vaidmenį kovoje už taiką ir draugystę tautų tarpe.

Tarptautinių Stalininių premijų komiteto vardu kalbą pasakė tarybinis rašytojas I. G. Erenburgas. Jis šiltai kalbėjo apie didįjį šių laikų poetą Pablo Nerudą, apie jo puikius eilėraščius ir poetas, apdainuojančius teisingumo, taikos ir tautų brolybės idealus. „Jūsų asmenyje,—kreipdamasis į Nerudą, pasakė

Erenburgas,—aš noriu visos tarybinės liaudies vardu taip pat pasveikinti Jūsų darbščią, taikingą ir narsią liaudį. Mes žinome, kaip čiliečių tauta brangina savo laisvę, savo nepriklausomybę—mes atmename viską: nuo O'Higinso ir San-Martino dienų iki mūsų dienų. Mes tikime, kad tauta, kuri pavertė dykumą turto šaltiniu, kuri davė žmonijai puikius rašytojus, kuri sunkiausiomis sąlygomis gina savo nacionalinę kultūrą ir savo nepriklausomybę,—tai didi tauta, nusipelnusi teisę į laisvę ir į laimę“.

(TASS-ELTA).

NAŠIAI IŠNAUDOKIME KIEKVIENĄ KERTAMĄJĄ IR PIAUNAMĄJĄ MAŠINĄ

Gerinkime pasiruošimą žiemkenčių sėjai

Teisingai organizavus darbą

Esant nepalankioms gamtinėms sąlygoms, „Vienybės“ kolūkiečiai, „Stalino keliu“, „Vienybės“ ir eilėje kitų rajono kolūkių sėkmingai vyksta vasarinių kultūrų nuėmimas. Čia darbų sėkmę užtikrina gerai organizuotas darbas.

Tačiau „Pakupio“, „Sakalo“, „Aušros“ ir „Juodpėnų“ kolūkiečiai neleistinai atsilieka nuimant vasarines kultūras. Štai „Aušros“ kolūkyje nuimta vos 24,8 proc. grūdinių kultūrų. Šiame kolūkyje pūti lėtais tempais vyksta daugumoje todėl, kad visiškai nepatenkinamai panaudojamos kertamosios ir piaunamosios mašinos. „Pakupio“ kolūkyje silpna darbo drausmė, kai kurie kolūkiečiai, kaip V. laukininkystės brigados narys A. Manelis ir kiti, nedalyvauja kolūkinėje gamyboje, turi dvigubą dydžio pasodybinį sklypą.

Siekiant paspartinti derliaus nuėmimo darbus, būtina didesnę dėmesį skirti darbo drausmei, našiai išnaudoti visas kolūkyje esančias derliaus nuėmimo mašinas.

J. NABAS

Rajono kolūkiečiai užbaigė rugių nuėmimą nuo laukų. „Lukonių“, „Stalino keliu“, „Vienybės“ ir eilėje kitų rajono kolūkių sėkmingai vyksta vasarinių kultūrų nuėmimas. Čia darbų sėkmę užtikrina gerai organizuotas darbas.

Tačiau „Pakupio“, „Sakalo“, „Aušros“ ir „Juodpėnų“ kolūkiečiai neleistinai atsilieka nuimant vasarines kultūras. Štai „Aušros“ kolūkyje nuimta vos 24,8 proc. grūdinių kultūrų. Šiame kolūkyje pūti lėtais tempais vyksta daugumoje todėl, kad visiškai nepatenkinamai panaudojamos kertamosios ir piaunamosios mašinos. „Pakupio“ kolūkyje silpna darbo drausmė, kai kurie kolūkiečiai, kaip V. laukininkystės brigados narys A. Manelis ir kiti, nedalyvauja kolūkinėje gamyboje, turi dvigubą dydžio pasodybinį sklypą.

Siekiant paspartinti derliaus nuėmimo darbus, būtina didesnę dėmesį skirti darbo drausmei, našiai išnaudoti visas kolūkyje esančias derliaus nuėmimo mašinas.

Kai nėra darbo drausmės

„Nėries“ kolūkyje grūdinių vasarinių kultūrų derliaus nuėmimas vyksta nepatenkinamai. Jeigu žiemkenčių pūti kolūkyje buvo atlikta suglaustais terminais, tai su vasarojaus nuėmimu neleistinai vilkinama. Visiškai lėtais tempais vyksta vasarojaus pūti II laukininkystės brigadoje. Brigadoje esančios

dvi piaunamosios mašinos iki šiol nepanaudojamos miežių ir kitų vasarinių javų pūčiai.

II laukininkystės brigados brigadininkas A. Alekna brigados atsilikimą nuimant derlių teisina tuo, kad, esant laiko yra, suspėsia. Tuo tarpu brigadoje pastebimas darbų eiliškumas. Čia nevyksta rugių

Sparčiai kuliama rugiai

Gerai organizavę darbą, „Stalino keliu“ kolūkiečiai trumpais terminais atliko žiemkenčių pūti. Rugiai šiais metais nupiauti per 13 dienų, t. y. per penkiomis dienomis trumpesnį laiką, negu pereitais metais. Kertamųjų mašinų mašinistai P. Galinauskas ir A. Sadula, tarpusavyje lenkyniaudami, per dieną nupiaudavo iki 6,5 ha rugių.

V. laukininkystės brigados nariai vadovaujami G. Šulinio, tik nukirto rugius, organizavo jų džiovinimą. Buvo išnaudojamos visos bent kiek saulėtos dienos. Rugių pėdai buvo nuolatos grežiojami prieš saulę, kas įgalindavo juos greičiau išdžiovinti. Brigados nariai pirmieji kolūkyje užbaigė rugių suvežimą į pastoges.

Dabar kolūkyje vyksta rugių kūlimas. Sparčiai kuliama rugiai IV laukininkystės brigadoje, vadovaujamoje brigadininko P. Zožo. Javų kūlimui panaudojamas kombainas, kurį stropiai prižiūri kombainininkė I. Fergizaitė.

V. PENKAUSKAS

MASKVA. 1954 m. rugpjūčio 1 d. atidaryta Visasąjunginė žemės ūkio paroda. Nuotraukoje: grupė Visasąjunginės žemės ūkio parodos dalyvių iš Lietuvos TSR: (iš dešinės į kairę) Kuršėnų rajono Tryškių tarybinio ūkio melžėja Z. Norkutė, Marijampolės rajono Černiachovskio vardo kolūkio paukštlininkė B. Grigaitė ir ekskursijos vadovė B. Pupelytė. (TASS-ELTA).

MUMS RAŠO

Nesilaiko darbo valandų

„Juodpėnų“, „Bugailiškių“ ir Mičiurino vardo kolūkiečiai nepatenkinti Puožo ryšių skyriaus vedėjo J. Stanio darbu. Jis dažnai pažeidžia darbo drausmę, nesilaiko darbo valandų. Į darbą Stanys ateina 10–11 valandą, o jį baigia beveik valanda anksčiau, negu nustatyta.

Toks Stanio savivaliavimas trukdo kolūkių laiškininkams laiku pristatyti kolūkiečiams spaudą. Nere-

tai atsitinka, kad laiškininkai korespondenciją iš skyriaus gali atsiimti tik 11 valandą ir net vėliau. Be to, čia kartais tenka sugaišti iki 3 valandų, kol pavyksta priduoti siuntinį. Kupiškio rajono ryšių kontora privalo pasiekti, kad kolūkinuose esančių ryšių skyrių darbuotojai griežtai laikytųsi darbo drausmės.

V. NORKUS, P. MIKŠYTĖ,
P. MIKALAUSKAS

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Šiandien kino nebus...“

Taip pavadintas straipsnis tilpo š. m. liepos 28 dienos „Stalino keliu“ numeryje. Jame buvo rašoma, kad kino mechanikai P. Galvanauskas ir A. Eidukas nepatenkinamai atlieka savo pareigas.

Kultūros skyrius praneša redakcijai, kad kino mechanikai Galvanauskas ir Eidukas už savivališką kino maršrutų pakeitimą perspėti ir įpareigoti filmų demonstravimą pagerinti.

VISASĄJUNGINĖJE ŽEMĖS ŪKIO PARODOJE

Paviljonas „Bulvės ir daržovės“

Mūsų šalis turi dideles galimybes bulvių ir daržovių gamybai didinti. Išnaudodami šias galimybes ir įgyvendindami TSKP CK rugsėjo, vasario-kovo ir birželio plenumų nutarimus, priešakiniai kolūkiečiai ir tarybiniai ūkiai gauna gausius bulvių, kopūstų, pomidorų, agurkų ir kitų daržovinių kultūrų derlius.

Kaip geriausiai kolūkiečiai ir tarybiniai ūkiai išaugina gausius bulvių ir daržovių derlius, kokios yra šių kultūrų išvystymo šalyje perspektyvos, apie tai itin tikinamai pasakoja Visasąjunginės žemės ūkio parodos specializuotasis paviljonas „Bulvės ir daržovės“. Paviljone plačiai propaguojami priešakiniai, pažangūs bulvių ir daržovių auginimo agrotechnikos metodai. Didelis dėmesys skiriamas pramonės įmonių šiluminių atliekų panaudojimui daržininkystėje parodyti. Čia taip pat parodoma, kaip skirtingose klimatinėse zonose išsavinamas atsparių įvairioms oro sąlygoms ir

kenkėjams bei ligoms, gerų skoninių savybių, derlingų naujų daržovių kultūrų ir veislių auginimas.

Paviljono lankytojai gali smulkiai susipažinti su Arzamso srities Šatkų rajono kolūkio „Vlastj Sovietov“ pasiekimais.

Šis kolūkis gavo gausų bulvių derlių visame 126 hektarų plote. Vidutiniškai iš hektaro čia gauta: 1951 metais—211 centnerių, 1952 metais—238 ir 1953 metais—250 centnerių bulvių. N. V. Bormotino brigada išaugino po 381 centnerį bulvių iš hektaro, o J. M. Medvedevos grandis—po 450 centnerių iš hektaro.

Bulvės kolūkyje—pelnin-ga kultūra. Jas realizavus, kolūkiečiai kasmet gauna šimtus tūkstančių rublių pajamų. Gyvulininkystės reikalams kolūkis kasmet skiria iki 1.500 tonų bulvių, kas leidžia sėkmingai vystyti visuomeninę gyvulininkystę pagal visas gyvulių rūšis.

Paviljone taip pat plačiai atstovaujamas Maskvos sri-

ties Uchtomskio rajono Voršilovo vardo kolūkis, gavęs 1953 metais 415 centnerių ankstyvųjų kopūstų, 618 centnerių morkų, 420 centnerių pomidorų ir 210 centnerių bulvių iš hektaro. Kolūkis skiria daug dėmesio ankstyvųjų daržovių auginimui atvirame grunte. Pereitais metais iki rugpjūčio 1 d. kolūkis išsiuntė į Maskvą 7.821 centnerį ankstyvųjų daržovių ir 1.512 centnerių ankstyvųjų bulvių ir gavo 2.237 tūkstančius rublių, kas sudaro 30 procentų bendrų kolūkio pajamų.

Kolūkis gauna pagerintų daržovių veislių sėklas iš jo laukuose organizuoto valstybinio veislių išbandymo sklypo. Daržovinėms kultūroms laistyti kolūkyje pastatytos 4 siurbimo stotys.

Produkcijos išeiga iki rugpjūčio 1 d. sunaudotam darbadieniui sudarė šiltadaržiams su biologiniu apšildymu 15 kilogramų, o su gariniu—26,5 kilogramo. Vidutinės pajamos iš inspektų rėmo viršijo 96 rublius. 1953 metais vidutinės pajamos vienam žemės

hektarui kolūkyje sudarė 54.860 rublių.

Labai įdomus yra Maskvos srities Uchtomskio rajono Trečiojo penkmečio vardo kolūkio statomas šiltnamių-šiltadaržių kombinatas. Jo šiltnamių plotą sudarys 10 tūkstančių kvadratinio metrų. Čia bus 3.000 inspektų rėmų ir 2 hektarai apšildyto grunto Maskvos naftos perdirbimo gamyklos šiluminių atliekų išnaudojimo sąskaita.

Atsižvelgus į tai, kad Pamaskvio sąlygomis daugiau kaip 60 procentų žiemos metu išaugintų daržovių savikainos sudaro išlaidos kurui, tai taps aišku, kokią didžiulę reikšmę turi neapmokama šiluma daržininkystei išvystyti. Pramonės šiluminių atliekų išnaudojimas daržininkystei išvystyti leidžia sutaupti milijonus tonų anglies.

Paviljone taip pat parodomas Stalingrado srities Beriozovskos rajono kolūkis „Borjba za urožai“, gavęs 300 centnerių arbūzų derlių iš hektaro 35 hektarų plote. Maskvos srities Mytiščių rajono kolūkis „Pamiatj Iljica“, kuris 13 metų daigus augina durpių-

pūdinio puodeliuose ir gausia vidutiniškai po 447 centnerius ankstyvųjų kopūstų iš hektaro.

Iš viso paviljone „Bulvės ir daržovės“ pateikta išsami medžiaga apie 32 kolūkius, 10 tarybinių ūkių, 12 mokslinio tyrimo įstaigų bei jų žinomus žmones ir, be to, atskirai apie 12 pirmūnų—bulvių bei daržovių augintojų.

Greta paviljono „Bulvės ir daržovės“ mechanizacijos aikštelėje išdėstytos 26 naujausios bulvių ir daržovių auginimo mašinos. Su paviljonu betarpiškai ribojasi maždaug 2 hektarų atviro ir dengto grunto daržovių sklypas. Čia pateiktos geriausios bulvių ir daržovinių kultūrų veislės, parodyti priešakiniai jų išauginimo agrotechnikos būdai.

Paviljonas „Bulvės ir daržovės“ moko žemės ūkio darbo žmones, kaip reikia kovoti už gausius bulvių ir daržovių derlius, už garbingą teisę dalyvauti Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje 1955 metais.

V. KOMKOVAS

Paviljono „Bulvės ir daržovės“ direktorius

KOMJAUNIMO GYVENIMAS

Už aktyvų komjaunuolių dalyvavimą derliaus nuėmimo ir kūlimo darbuose

Vykdamas Partijos ir Vyriausybės iškeltus uždavinius nemažą paramą kolūkių valdyboms, laukininkystės brigadoms turi suteikti komjaunimo organizacijos. Kad išvengtų nuostolių nuimant derlių nepalankiomis oro sąlygomis, reikalinga įtempto ir gerai organizuoto darbo laukininkystės brigadose, plačiai išvystyti masinį aiškinamąjį darbą žemdirbių, dirbančių derliaus nuėmimo, tarpe.

Neseniai įvykęs komjaunimo rajono komiteto plenumas apsvaistė klausimą apie komjaunimo organizacijų dalyvavimą naujojo derliaus nuėmimo. Buvo atžymėta eilė pirminių komjaunimo organizacijų, kaip „Stalino keliu“, „Vienybės“, „Pirmūno“ ir kitų kolūkių, kurios nemažą padirbėjo ruošiantis rugiapūtei ir šiuo metu aktyviai dalyvauja derliaus nuėmimo darbuose. Šios komjaunimo organizacijos, vadovaujant kolūkių partinėms organizacijoms, iš pat pirmų derliaus nuėmimo dienų aktyviai įsijungė į darbą laukininkystės brigadose. Visi komjaunuoliai, pritvirtinti prie atskirų laukininkystės brigadų, kartu su komunistais veda masinį politinį darbą žemdirbių tarpe, daug dėmesio skiria tam, kad apsaugotų derlių nuo grobstymų, nepriestis jo nuostolių. Komjaunuoliai Repšytė, V. Kavaliauskaitė, A. Norkevičiūtė, Kirelytė, Budrys uoliai dirba laukininkystės brigadose, rodo sąžiningo ir našaus darbo pavyzdžius.

Tačiau tenka pažymėti, kad eilės kolūkių pirminės komjaunimo organizacijos nesuaktyvino savo darbo, nenukreipė jo į tiesioginį derliaus nuėmimo darbą. „Pakupio“, „Palangos“, „Laukų spartuolio“ ir „Ateities“ kolūkių pirminės komjaunimo organizacijose derliaus nuėmimo klausimas paliktas nuosalyje, neįskeliamas į dėmesio centrą. Visai pamirštas masinis politinis darbas laukininkystės brigadose, neskatinamas socialistinis lenktyniavimas žemdirbių tarpe, nesudaryti kontroliniai postai derliaus nuėmimo laikotarpiui. Komjaunuoliai Vasiljauskaitė, Tamašaus-

kaitė, Jasiūnaitė, Kriaučiūnas mažai tedalyvauja kolūkinėje gamyboje, nuo metų pradžios teturi išdirbęs po 18—30 darbdienių.

Štai, M. Melnikaitės v. kolūkio narė komjaunuolė B. Butkytė visiškai nedalyvauja kolūkinėje gamyboje, didesnę laiko dalį praleidžia miške begrybaudama. Be to, B. Butkytė atsisako įsijungti į darbą.

„Laisvės“ kolūkyje yra gausi, pajėgi spręsti visus uždavinius komjaunimo organizacija, tačiau komjaunuoliai derliaus nuėmimo dalyvauja silpnai. Pats komjaunimo organizacijos sekretorius Liktaras retai lankosi laukininkystės brigadose, neorganizuoja kovos lapelių išleidimo, nesimato jokios iniciatyvos derliaus nuėmimo tempų paspartinimui.

Visiškai nepatenkinamai dirba derliaus nuėmimo metu Kupiškio MTS pirminė komjaunimo organizacija. Komjaunimo organizacija nekovoja už pilnutinį ir tinkamą technikos išnaudojimą nuimant kolūkinį derlių. Apleistas masinis politinis darbas jaunųjų mechanizatorių tarpe, nevystomas socialistinis lenktyniavimas. Sekretoriaus pavaduotojas Žebrytė nusišalina nuo darbo komjaunuolių ir jaunimo tarpe, nežino įskaitoje stovinčių narių.

Svarbų vaidmenį derliaus nuėmimo metu turi suvaidinti kultūrinis-masinis darbas. Komjaunimo organizacijos privalo palaikyti glaudų ryšį su kultūrinėmis įstaigomis kolūkiuose, derliaus nuėmimo metu jų darbą nukreipti į laukininkystės brigadas. Tačiau „Sakalo“, „Bugailiškių“ ir eilės kitų kolūkių kultūrinės įstaigos dar neįtrauktos į derliaus nuėmimą, jų vadovai neišvyksta į laukininkystės brigadas.

Derliaus nuėmimas yra didelis ūkinės ir politinės svarbos uždavinys. Jį vykdamas, nuosalyje neturi pasilikti nei viena komjaunimo organizacija, nei vienas komjaunuolis. Nuosekliai vadovauti ir paremti komjaunimo iniciatyvą turi kolūkių partinės organizacijos.

J. MIELIŪNAS
LLKJS Kupiškio rajono
komiteto instruktorius

Meninę saviveiklą — į laukininkystės brigadas

Vystoma meninė saviveikla „Pirmūno“ kolūkyje. Dramos, liaudies šokių rateliuose, chore gausiai dalyvauja kolūkinis jaunimas. Dažnai kolūkio saviveiklininkai suruošia vakarus atskirose laukininkystės brigadose. Saviveiklininkai P. Račkauskas, A. Balsevičius ir kiti dalyvauja keliuose meno saviveiklos rateliuose, uoliai lankosi repeticijose, gerai atlieka roles.

Neseniai „Pirmūno“ kolūkio nariai žiūrėjo Čecho-

vo vieno veiksmo pjesę „Piršlybos“. J. Alžino vadovaujamas choras išpildė eilę lietuvių liaudies dainų, kaip „Motuš, motuš“, „Kurteliai sulojo“ ir kt., puikiai atliko Novikovo „Demokratinio jaunimo himną“.

Vystant meninę saviveiklą, kolūkio jaunimui nuolat padeda kolūkio pirminė komjaunimo organizacija, kurios nariai aktyviai dalyvauja dramose, liaudies šokių rateliuose.

R. SIPAVIČIUS

Komjaunuoliai — darbų pirmūnai

Marytės Melnikaitės vardo kolūkio laukuose — įtemptas darbas. Laukininkystės brigadose kuliama rugiai, masinomis piaunamos vasarinės kultūros. Rugpiūčio mėnesio pradžioje į laukus išėjo savaeigis kombainas. Jį įjungė į kūlimo darbą. Čia susidūrė su sunkumais: kombainui aptarnauti trūko žmonių.

Kolūkio valdybai pagalba suteikė komjaunimo organizacija, kuri suorganizavo komjaunuolių grupę kombainui aptarnauti. Komjaunuoliai parodė našaus darbo pavyzdžius. Per dieną rugiai buvo nukulti nuo 12 ha ploto. Atsidavusiai ir našiai kulant javus dirbo komjaunuoliai G. Lapeginas, P. Barčys ir kiti. Šie komjaunuoliai aktyviai dalyvauja kolūkinėje gamyboje, rodo pavyzdį visiems kolūkiečiams.

B. SKARDŽIUS
Kolūkio agronomas

TRUMPAI

Gera prižiūrėti visuomeninius žaislus „Adomynės“ kolūkio paukštinkė E. Buzėnienė. Paukščiai, gerai lesinami ir prižiūrimi, sparčiai auga, nepasitaiko kritimų. Nakties metu žaisukai laikomi švartose patalpose.

V. USNYTĖ

* * *

140—160 procentų išdirbio normas įvykdo „Lukonių“ kolūkio kertamųjų mašinų vairuotojai J. Katilevičius ir R. Gusevičius. Į laukininkystės brigadoje, vadovaujamoje Br. Murausko, kviečių ir miežių plėti numatyta atlikti per 4 dienas.

Z. ŽALGAITIS

NAUJOS KNYGOS

B. GRAKAUSKAS. „Perгалės“ kolūkis. Agronomas B. Grakauskas apibendrina Žagarės rajono „Pergalės“ kolūkio darbo patirtį, pasakoja kaip kolūkis pasidarė milijonieriumi. Jau 1953 m. kolūkis davė 1.781.674 rb pajamų. Tai pasiekta įdiegiant į kolūkio gamybą naujausias tarybinės agronomijos pasiekimus bei darbo metodus.

Išleido Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1954 m., 88 psl. Kaina 1,75 rb.

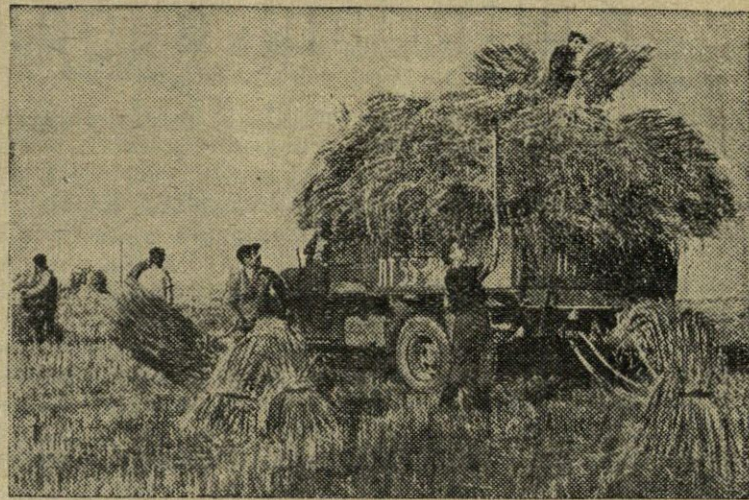
S. LAZDAUSKAS. Užkrečiamos paukščių ligos. Pasakojama apie paukščių užkrečiamąsias ligas ir priemones kovoti su jomis. Duodami patarimai, kaip apsaugoti paukščius nuo apsikrėtimo šiomis ligomis kolūkių bei tarybinių ūkių paukščių fermose.

Išleido Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1954 m., 88 psl. Kaina 1,35 rb.

A. MAKARENKA. Vėliavos bokštuose. Didžiojo tarybinio pedagogo apysaka, skirta vaikų auklėjimo klausimams tiek šeimoje, tiek už šeimos ribų, mokykloje.

Išleido Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1954 m., 544 psl., kaina su įrišimu 10,00 rb.

(ELTA).

Trakų rajono Stalino vardo kolūkyje visas dėmesys sutelktas į tai, kad derlius būtų nuimtas laiku ir be nuostolių. Nuotraukoje: Stalino vardo kolūkio nariai suveža derlių iš lauko šefuojančios organizacijos mašina.

I. Lebežinsko nuotr.

(ELTA).

KOVOTOJAI UŽ LIAUDIES LAISVĘ

Kostas Kalinauskas

Kostas Kalinauskas, 1863—1864 m. m. Lietuvos ir Baltarusijos valstiečių sukilimo vadovas, yra žymiausias priešakinės revoliucinės minties atstovas Lietuvoje ir Baltarusijoje XIX a. antroje pusėje. Tai didžiųjų rusų demokratų — Gerceno, Bielinskio, Černyševskio, Dobroliubovo pasekėjas, jų kovos tradicijų tęsėjas.

Kalinausko jaunystė ir studijų metai Maskvos ir Peterburgo universitetuose sutapo su revoliucinio judėjimo pakilimu Rusijoje. Pasirinktas teisės mokslas padėjo jam gilintis į visuomeninę santvarką, stebėti visuomenės klases, nagrinėti jų santykius.

Tuo metu visoje Rusijoje brendo revoliucinė situacija. Valstiečių interesus gynė revoliuciniai demokratai su Černyševskiu priešakyje. Jų kūriniai stipriai veikė besimokantį jaunimą, rodydami tuos keliuos, kuriais galima iš pagrindų pakeisti neteisėną santvarką.

Kalinauskas anksti susirio su revoliuciniu judėjimu, iš pradžių dalyvaudamas slaptuose studentų rateliuose, vėliau — revoliucinėse organizacijose. Čia K. Kalinauskas, būdamas Černyševskio ir kitų revoliucinių demokratų idėjų įtakoje, įsitikino, kad be revoliucinės kovos liaudies išlaisvinimas ir progresas neįmanomas.

1861 m. grįžęs į Baltarusiją, K. Kalinauskas drauge su bendraminčiais išvysto platų revoliucinį darbą: kuria slaptas organizacijas sukilimui remti, organizuoja slaptą spaustuvių, dirba agitacinį ir propagandinį darbą liaudies tarpe, leidžia atsisaukimus, rašo ir platina prieš carizmą nukreiptus straipsnius.

1862 m. Vilniuje buvo sukurtas slaptas lietuvių-baltarusių komitetas sukilimui paruošti. Kostas Kalinauskas gynė revoliucines-demokratinės pozicijas komitete, reikalavo nuversti carizmą ir sukurti demokratinę santvarką, kur valstybinius reikalus spręstų pati liaudis.

Ruošdamas sukilimą Baltarusijoje ir Lietuvoje, Kostas Kalinauskas žinojo, kad geriausi Rusijos žmonės palaikys šį judėjimą. Vadovaudamas valstiečių sukilimui Baltarusijoje, jis palaikė glaudžius ryšius su sukilimo vadais Lietuvoje — Sierakausku ir Mackevičium. Su jais jis aptarė tolesnio judėjimo klausimus.

1864 m. pradžioje jau buvo aišku, kad sukilimas pralaimėtas. Carizmas žiauriai susidorojo su sukilimo dalyviais ir vadais. Su didžiausiu stropumu caro tarnai ieškojo sukilimo vadovo Kalinausko, daugiau kaip pusę metų sėkmingai besislapančio netoli paties Muravjovo dvaro. Tačiau sausio 28 d. policijai pavyko sužinoti jo slapstymosi vietą ir jį suimti.

Tardymo metu Kalinauskas laikėsi išdidžiai ir drąsiai, atsisakydamas duoti vyriausybei naudingus parodymus apie sukilimo dalyvius. Didvyriškai jis sutiko ir mirtį kartuvėse, paskutiniaisiais žodžiais kreipdamasis į liaudį.

Visas Kosto Kalinausko gyvenimas dvelkia giliu patriotizmu ir meile pavergtai liaudžiai. Toji meilė jį vertė veikti, kovoti su neteisybe ir priešpauža. Kalinauskas buvo valstiečių buržuazinės — demokratinės revoliucijos ideologas. Pagrindinė tos revoliucijos jėga jis laikė valstiečius. Perdėdamas valstiečių revoliucijos galimumus, Kalinauskas dar negalėjo tada numatyti, kad šis garbingas masių išlaisvinimo vaidmuo atiteks revoliuciniam proletariatui sąjungoje su valstiečiais. Nežiūrint į tai, jis suprato klasinės kovos prasmę, matė revoliucinės kovos būtinumą. Jo kova už žemę ir laisvę valstiečiams, prieš darbo žmonių išnaudojimą ir carizmą sudaro vieną iš gražiausių mūsų šalies darbo žmonių kovos puslapių.

Su didžia meile ir pagarba laisvi Tarybų Lietuvos darbo žmonės saugo tauraus kovotojo už laudies laisvę — Kosto Kalinausko atminimą.

S. MISEVIČIENĖ

Kultūrinių augalų kilmė

Kultūrinių augalų atsiradimas yra neatskiriama su-
sijęs su žmonijos materia-
linės kultūros istorija. Svar-
biausias augmenijos vysty-
mosi etapas buvo žemdir-
bystė. Pirmosios vagos, ku-
rias žmogus padarė pagaliu
arba kaupu, derlingiau-
sių augalų sėklų parinki-
mas sudarė palankias sąly-
gas laukiniam augalui pa-
keisti, sukultūrinant jį. Tuo
būdu žmonijos istorijos
priešaušyje buvo padėti
pagrindai laukiniams auga-
lams paversti kultūriniais.

Mūsų kultūriniai augalai
savo šiuolaikinėmis formo-
mis yra produktai kitimų,
vykstančių per daugelį kar-
tų žmogui kontroliuojant,
jo darbo dėka. Kultūrinių
augalų istorija turi tūkstan-
čius metų. Pavyzdžiui,
Egipte augalininkystėje buvo
verčiamasi prieš 4 tūkstan-
čius metų iki mūsų eros, o
javų grūdai rasti dar ak-
mens amžiaus iškaskenose.
Lyginant šiuolaikinius kul-
tūrinius augalus su jų lau-
kiniais protėviais, sunkiai
begalima susekti kai kur-
iuos giminingus bruožus.
Imkime, pavyzdžiui, nedi-
delį vienmetį augaliuką —
laukinį kopūstą, palyginkime
jį su šiuolaikinėmis ko-
pūstų formomis, ir mes pa-
matysime, kokias įvairias
šio augalo formas sukūrė
žmogus. Iš mažučio viršū-
ninio kopūsto pumpuro išsi-
vystė didžiulė kopūsto gal-
va. O nedidelis kalafioro
žiedynas pasidarė dideliu
mėsingu kūnu. Šių formų
kilmė matyti yra hibridinė:
žmogus panaudojo ir pato-
bulino gamtinius kopūstų
hibridus.

Kitą ryškų pavyzdį tei-
kia bulvės ir saulėgražos.
Jos pateko į Rusiją prieš
kelis šimtus metų labai
mažu gumbų ir sėklų kie-
kiu. O dabar yra šimtai šių
augalų veislių. Daugybė
naujų bulvių veislių mūsų
šalyje atsirado dėka to, kad
XVIII šimtmečiu buvo
plačiai praktikuojamas bul-
vių dauginimas sėklomis.
Bulvių sėjinukai paprastai
esti įvairios kokybės. Kul-
tūringų saulėgražų sudė-
tingas vystymasis vyko
mūsų Tėvynėje. Tai buvo
iš pradžių dekoratyvinis,
vėliau griaužiamasis-daržo-
vinis ir, pagaliau, tapo
svarbus aliejinis lauko au-
galas.

Seniausi žemės ūkio ga-
mybos židiniai buvo, kaip
manoma, Egipte, Priekinėje
ir Vidurinėje Azijoje, Kin-
ijoje, Pietinėje ir Vidurinė-
je Amerikoje. Čia žemdir-
biai pirmą kartą pradėjo
kultivuoti įvairius žemės
ūkio augalus. Tam jie pa-
naudojo derlingus didelių
upių bei jų intakų slėnius,
plačias tarpukalnių daubas,
nuožulnias aukštumas ir
kalnų šlaitus. Upių sąnašos
ir ugniakalninės kilmės
dirvos buvo tokios derlin-
gos, kad užtikrindavo der-
lius be sėjomainų ir trąšų.

Akademikas P. ŽUKOVSKIS

Gausi saulės energija buvo
palanki augalams augti.

Daugiausia kultūrinių
augalų davė mums Azija.
Azijos kultūrinių augalų
kilmė yra susijusi daugia-
usia su tokiomis teritorijo-
mis, kaip Kinija, Indija,
Pakistanas, Indokinija, In-
donezija, Tarybų Sąjungos
rajonai Vidurinėje Azijoje,
Afganistanas, Iranas, Prie-
kinė Azija ir Užkaukazė.
Kinija yra gimtinė tokių
kultūrų, kaip daugiaeliai
miežiai, plikagrūdės avižos,
soros, čiumiza, gaolianas,
soja, kiniški kopūstai, ridi-
kai, tuščialaiškis česnakas
(svogūnas), abrikosas, per-
sikais, ypatingų rūšių kriau-
šės, Rytų juodmedis, kini-
nis citrinmedis (apelsinas).
ir paprastas citrinmedis,
kiniška cukrašvendrė, tun-
gos medis, arbatkrūmiai ir
daugelis kitų. Indijoje ir
Indonezijoje pirmą kartą
buvo pradėti auginti ypa-
tingų formų paprastieji
kviečiai, taip pat ryžiai,
linai - garbanėliai, džiu-
tamedis, trumpapluostė me-
vilnė, cukrašvendrė, bana-
nas, kokosinė palmė, indi-
ki (Asamo) arbatkrūmiai,
baklažanai ir t. t.

Vienas iš svarbiausių ži-
dinių, kur vyko augalų su-
kultūrinimas, yra tarybinė
Vidurinė Azija. Čia išvesti
lešiai, melionai, vynuogės,
geltonosios morkos, valgo-
mieji svogūnai, tadžikinis
abrikosas, graikinis riešut-
medis, tikroji pistacija,
migdolai, kai kurios obelys,
tygamedis ir kiti augalai.
Paprastieji kviečiai, rugiai,
vikiai, naminė slyva, kai
kurios obelių ir kriaušių
veislės, trešnės, svarainis,
granatai, vyninių veislių
vynuogės atsirado Kaukaze.

Tarybų Sąjungos europi-
nėje dalyje išvesta daugelis
rugių, kviečių, miežių, sorų,
grikių, žirnių, lešų, cukri-
nių runkelių, kopūstų, sau-
lėgražų, ilgapluosčių linų,
raudonųjų dobilų, obelių,
kriaušių, slyvų, vyšnių,
juodųjų ir raudonųjų ser-
bentų veislių.

Pietinė ir Vidurinė Ame-
rika yra bulvių, pupelių,
kukurūzų, pomidorų, il-
gapluosčių medvilnės, mo-
liūgų, tabako ir kai kurių
kitų kultūrų gimtinė, o
Afrika — sargo, arbūzo, ri-
cinmedžio ir kitų augalų
gimtinė.

XV šimtmečio pabaigoje
europiečiai atrado Ameriką,
vadinamąjį Naująjį pasaulį.
Joje buvo nepalyginti ma-
žiau įvairių kultūrinių au-
galų rūšių. Amerikos gy-
ventojai iki pat jos atradi-
mo nepažino javų, išskyrus
kukurūzą, neturėjo ir dau-
gelio kitų vertingų kultū-
rinių augalų, savaimingų
Senajam pasauliui. Moksl-
ninkai patyrė, kad nėra nė
vieno kultūrinio augalo, ku-
ris iki Amerikos atradimo
būtų buvęs bendras ir Se-

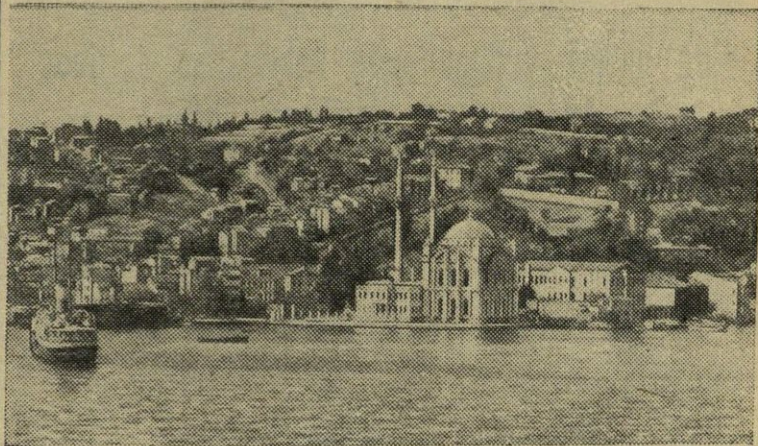
najam ir Naujajam pasau-
liui.

Per keturis su viršum
šimtmečius, praėjusius po
Amerikos atradimo, smar-
kiausiai pakito žemės rutulyje
auginamų augalų žemėlai-
pis. Atradus Ameriką, žmo-
nės keldamiesi perkėlė ten
ir kai kuriuos augalus.
Pradinė kultūrinių augalų
geografija labai pakito.
Saulėgražos ir bulvės — iš-
eivės iš Amerikos — šiuo
metu užima didžiausius
plotus Tarybų Sąjungoje.
Arabiškosios (abisiniskos
kilmės) kavos pasaulinis
gamintojas dabar yra Bra-
zilija. O amerikinis savo
kilmės kakao augalas, prie-
šingai, didžiausius plotus
užima Afrikoje. Amazonės
brazilinis kaučiukmedis da-
bar beveik nebeauginamas
savo gimtinėje Brazilijoje,
užėmęs didžiulius plotus
Pietryčių Azijoje ir Indijos
vandenyno salose. Pavyz-
džių apie tokį kultūrinių
augalų perkėlimą iš vieno
pusrutulio į kitą būtų gali-
ma pateikti daugybę.

Tokios valstybės, kaip
JAV, Kanada, Argentina ir
kai kurios kitos, pagrindė
savo ūkį pilnutinai arba
beveik pilnutinai svetim-
mių augalų auginimu. Pa-
vyzdžiui, Amerika išvežė
iš kitų šalių kviečius, mie-
žius, avižas, ryžius, linus,
liucerną, dobilus, sorgą,
cukrašvendes ir cukrinius
runkelius, žirnius, lešius,
svogūnus, morkas, daugelį
vaisinių augalų. Yra žino-
ma, kokį didžiulį vaidmenį
Jungtinėse Amerikos Vals-
tybėse ir Kanadoje suvai-
dino rusiškieji kviečiai, mie-
žiai bei avižos, dobilai, obe-
lys ir kiti.

Daugelio augalų sukultū-
rinimas buvo vykdomas to-
limais priešistoriniais lai-
kais. Pavyzdžiui, labai se-
nas augalas yra kviečiai.
Kviečių amžius, sprendžiant
iš kai kurių radinių, siekia
keliasdešimt tūkstančių me-
tų. Laukinių pavidalų kvie-
čiai (vienaeiliai ir dvieiliai)
auga ir dabar Sirijoje, Pa-
lestinoje, Mažonoje Azijoje,
Tarybų Armėnijoje. Tačiau
šie laukiniai kviečiai beveik
nesikryžmina su kultūriniais
— tiek pastarieji skiriasi
nuo laukinių kokybiškai,
tai yra savo prigimtimi.
Jeigu kultūriniai kviečiai
ir yra kilę iš šių laukinių
augalų, tai jų perėjimas į
naują kokybę padarė juos
visiškai skirtingos rūšies.
Šiuo metu mes nerandame
gamtoje ir aplamai nepažis-
tame eilės kultūrinių auga-
lų laukinių protėvių.

Religija prasimanė pasa-
ką, jog augalus yra sukū-
ręs dievas. Ta pasaka die-
giai žmonijai samonę tikė-
jimą antgamtinėmis jėgomis
ir ragina garbinti tas jėgas.
Žemės rutulio tautų darbas
per daugelį tūkstančių me-
tų, o pastaruoju metu —
kūrybinės tarybinės biolo-
gijos laimėjimai trauksina-
mai žlugdo religiją.

TURKIJA. Stambulo miestas.
E. Vasiljevo (TASS'o) nuotr.

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Keltas į taikos Euro- poje sustiprinimą

Europos šalių saugumo
užtikrinimas šiuo metu yra
viena svarbiausių tarptau-
tinių problemų. Nuo jos iš-
sprendimo priklauso taikos
likimas ne tik Europoje, bet
ir visame pasaulyje. Tary-
bų Sąjunga nurodė aiškų
kelį tokiam šios problemos
išsprendimui pasiekti, pa-
siūliusi kolektyvinio sau-
gumo sistemą, pagrįstą
bendromis visų Europos
valstybių pastangomis gi-
nant taiką. Šių metų liepos
24 dienos motoje išdėstyti
tarybinių pasiūlymų milži-
nišką reikšmę vieningai pri-
pažįsta plačiausieji tarp-
tautinės visuomenės sluoks-
niai.

Rugpiučio 4 dieną Tary-
bų Sąjunga įnešė naują in-
dėlį į kovą už kolektyvinio
saugumo Europoje užtikri-
nimą. Ji padarė pareiškimą,
kuriame pasiūlė Vakarų
valstybėms sušaukti rug-
piučio-rugsėjo mėn. keturių
valstybių užsienio reikalų
ministrų pasitarimą paruoš-
ti bendraeuropiniam pasita-
rimui, skirtam kolektyvi-
nio saugumo Europoje klausimams, o taip pat Vokietijos
problemos svarstymui.
Ši Tarybų Sąjungos pa-
reiskimą su dideliu pritari-
mu sutiko visi taikieji
žmonės. „Naujas tarybinis
pasiūlymas, — pažymi
Prancūzijos laikraštis „Li-
berasjon“, — atitinka karš-
čiausias Europos viltis“. Italijos laikraštis „Avanti“
pabrėžia, kad Tarybų Są-
junga „nurodė ne tik kelią
bendraeuropiniam kolekty-
viniam saugumui pasiekti,
bet ir konkretų metodą,
nuvalantį šį kelią. Tai —
metodas betarpiškų derybų
už didžiosios ketveriukės
užsienio reikalų ministrų
pasitarimo stalo, kuris pa-
ruošė dirvą bendraeuropi-
niam pasitarimui“.

Naujieji tarybiniai pasiū-
lymai nurodo taip pat Vo-
kietijos problemas suregu-
liavimo paspartinimo gali-
mumą. Rugpiučio 4 dienos
pareiskime Tarybinė vyriausybė
pasiūlė Vakarų vals-
tybėms „padaryti naujas
pastangas, siekiant susitar-

ti pirmoje eilėje kai kuriais
atskiris Vokietijos proble-
mos klausimais, kuriais jau
šiuo metu gali būti rasti
sprendimai, priimtini suin-
teresuotosioms pusėms“. Viso
pasaulio tautos karštai
sveikina šią Tarybų Sąjun-
gos iniciatyvą. „Milžiniška
prancūzų dauguma, — rašo
laikraštis „Komba“, — yra
už nedelsiamas derybas“. Vakarų
Vokietijos laikraš-
tis „Vestfeliše Rundschau“
ragina „neatmesti susida-
riusių galimų saugumo
Vokietijoje klausimams iš-
spręsti“.

Vakarų Vokietijos darbo žmonių streikų kova

Vakarų Vokietijos darbo
žmonių materialinės padė-
ties pablogėjimas ryšium
su Adenauerio vyriausybės
politika sukėlė nepasitenki-
nimo didėjimą liaudies ma-
sėse ir sustiprėjimą jų ko-
vos už savo teises, prieš
Bonos valdžios organų po-
litiką. Tai atspindi,
tarp kitko, streikų judėjimo
augimas.

Streikai prasidėjo Ham-
burge, viename stambiausių
Vakarų Vokietijos miestų.
Rugpiučio 4-osios rytą gy-
venimas mieste apmirė. Su-
stojo miesto transportas.
Darbą nutraukė ryšių orga-
nai. Streikas paraližavo ko-
munalinių įstaigų veiklą.
Per pastaruosius penkiasde-
šimt metų Hamburgas ne-
žinojo tokio masto ir pobū-
džio streiko. Streikuojantie-
ji pareikalavo padidinti
darbo užmokestį.

Beveik kartu su Hambur-
go darbininkais sustreikavo
236 tūkstančiai Bavarijos
metalistų. Streikuojančiųjų
susitelkimą ir vienybę ryš-
kiausiai parodo tas faktas, kad
įmonėse, kurias apėmė
streikas, neatsirado nė vie-
no išdaviko, išėjusio į darbą.

Dabartinio streikų judė-
jimo eigoje pasireiškė augas
Vakarų Vokietijos darbo
žmonių solidarumas. Ham-
burgo ir Bavarijos strei-
kuojantiems darbo žmonėms
paremti streikus paskelbė
kai kurių laivų įmonių dar-
buotojai, autobusų šoferiai
Kelne ir kitų profesijų dar-
bo žmonės eilėje rajonų.

V. CHARKOVAS

L. e. redaktorius p. A. SAKALAUSKAS